

Teksti: TIINA RAIVO
Kuva: KIMMO BRANDT/COMPIC OY

Maahanmuuttajaperheiden parissa työskentelevä Riitta Viitala on Vuoden Terveydenhoitaja 2018

Tampereella Hervannan äitiys- ja lastenneuvolassa vuodesta 2010 työskennellyt **Riitta Viitala** on Vuoden Terveydenhoitaja 2018. Viitalan asiakkaista noin puolet ovat maahanmuuttajaperheitä. Asiakkaita tulee lähes 50 eri lähtömaasta ja äidinkielten kirjo on runsas.

– Työni on hyvin monipuolista ja motivoivaa, päivittäin opin jotain uutta. Työ saattaa näyttää ulospäin ”perusterveydenhoitajan työltä perusneuvolassa”, mutta maahanmuuttaja-asiakkaat – turvapaikanhakijat, kiintiöpakolaiset, perheen yhdistämishjelman kautta maahan tulleet mutta myös työperäiset maahanmuuttajat – tuovat jokaiseen päivään monenlaista lisämaustetta. Pidän kuitenkin ”perustyötä” neuvolassa äärimmäisen tärkeänä ja sen merkitystä haluan korostaa kaikissa tilanteissa, Riitta Viitala toteaa.

Vastaanottotilanteessa Viitalalla ei ole läheskään aina mahdollisuutta käyttää tulkkia, mikä toisaalta aiheuttaa hankaluuksia, toisaalta pakottaa löytämään luo-

Äitiys- ja lastenneuvolaterveydenhoitajan Riitta Viitalan neuvola on paikka, jonne asiakkaan on helppo tulla, jossa asiakasta kuunnellaan ja kunnioitetaan, jossa ollaan asiakkaan tukena, jossa asiakas uskaltaa kertoa kipeätkin asiat ja jossa pyritään löytämään asioihin rakentava ratkaisu.

via ratkaisuja. Asiakaskohtaukset ovat vaativia ja edellyttävät työntekijältä joustavuutta ja valmiutta nopeisiin suunnitelman muutoksiin.

– Asiakkailla on monenlaisia tarpeita, eivätkä ne aina ole kovin yksinkertaisia. Henkisesti työ on raskasta, koska perheiden kokemukset ovat usein hyvin traumaattisia.

Onneksi Viitala pitää ihmisten kohtaamisesta. Aktiivisena, sanavalmiina ja vastuullisena terveydenhoitajana hän on omalta osaltaan varmistamassa hervantalaisille lapsiperheille parempaa arkea. Tämä näkyy myös asiakkaiden tyytyväisistä palautteista.

– Peruseriaatteeni on ”niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan” – niin työssä kuin vapaa-ajallakin. Kaikki asiakkaani pyrin kohtaamaan samalla tavalla kansallisuudesta, koulutuksesta tai muista taustatekijöistä riippumatta. Yritän olla innostava ja kannustava, perheitä eri elämän vaiheissa tukeva. Yritän kohdata kaikki asiakkaat yksilöinä ilman ennakkoluuloja, ennako-odotuksia tai -vaatimuksia.

Viitala on aktiivinen terveydenhoitajatyön kehittäjä ja puolestapuhuja ja ottaa terveydenhoitajuuden esiin aina, kun se on mahdollista. Terveydenhoitajuus näkyy Viitalan toimissa ja puheissa. Hän ei väsy tuomasta esiin terveydenhoitajan monipuolista osaamista ja ammattitaitoa asiakaskohtauksissa, työryhmissä, asiantuntijana toimiessaan.

Aktiivista kouluttautumista moniammatillisella työotteella

Imetysohjausta, rintaruokintaan kannustamista ja vauvamyönteisyyden korostamista Viitala pitää tärkeänä osana työtään. Hän kouluttautui imetysohjaajakouluttajaksi vuonna 2015 ja kouluttaa tällä hetkellä Tampereen kaupungin neuvoloiden terveydenhoitajia. Viitala on ollut mukana suunnittelemassa, kehittämässä ja toteuttamassa imetysohjaajakoulutusta ja pitänyt asiakkaille suunnattuja imetyksen tukiryhmiä.

Omaa ammattitaitoaan Riitta ylläpitää aktiivisesti myös osallistumalla työnantajien järjestämiin koulutuksiin. Myös Terveydenhoitajapäiville ja Hämeen terveydenhoitajayhdistyksen tilaisuuksiin hän pyrkii osallistumaan mahdollisuuksien mukaan.

Moniammatillinen työote on Viitalalle ominaista. Viitala on vahvasti vastannut

OMALLA ESIMERKILLÄÄN VIITALA TUO NÄKYVIIN TERVEYDENHOITAJUUDEN PARHAAT PUOLET JA AUTTAA TERVEYDENHOITAJAN AMMATTI-IDENTITEETIN MUODOSTUMISESSA JA VAHVISTUMISESSA.

oman työyhteisönsä ja alueensa kehittämistä ja onkin aina ollut käytettävissä kehittämistehtävissä. Hän on oman Keinu-tiiminsä aktiivinen jäsen. Yhteistyö oman alueen päivähoidon työntekijöiden ja sosiaalitoimen kanssa takaa lapsiperheille parhaan mahdollisen tuen. Viitala tekee aktiivisesti yhteistyötä myös esimerkiksi Hervannan seurakunnan, Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Tampereen Ensi- ja turvakoti ry:n ylläpitämän Hervantatuvan sekä maahanmuuttajain kokoonnumispaikka Naistarin kanssa.

Viitala on aktiivisesti mukana Tampereen kaupungin terveydenhoitajien paikallistoimikunnassa ja on myös luottamusmieheksi kutsuttu tietolähde terveydenhoitajan perustyötä tekevänä kollegana.

”Yhteishengen luoja, positiivinen persoona”

Viitala valmistui terveydenhoitajaksi vuonna 1994. Hän on ollut Tampereen kaupungin palveluksessa vuodesta 2005 tehden äitiys- ja lastenneuvolatyötä koko sen ajan. Ennen sitä hän työskenteli muun muassa Juankoskella kotisairaanhoidossa, jossa hän toimi myös reuma- ja sydänyhdyshenkilönä ja piti muun muassa sepelvaltimopotilaille Tulppa-ryhmiä.

– Minua on siunattu jokaisessa työpaikassani loistavilla kollegoilla. Työyhteisöissä on aina tehty työtä hyvässä yhteistyössä. Eikä vähiten täällä Hervannassa, jossa yhdessä tekeminen on elinehto.

Kollegat pitävät Viitalaa valoisana yhteishengen luojana ja positiivisena persoonana. Hankalissa asiakastilanteissa, uusien asioiden käyttöön otossa tai muutosten aikana Viitala ei nosta käsiään pystyyn ja antaudu, vaan hetken asiaa käsiteltyään hän kääntää asian haasteeksi, joka otetaan vastaan ja josta selvitään.

Uudet terveydenhoitajakollegat saavat sydämellisen vastaanoton ja tietävät, että

Viitalan ovi ei ole lukossa. Aina voi käydä kysymässä, konsultoimassa ja varmistamassa. Samanlaisen kohtelun saavat myös opiskelijat, joiden ohjaajana Viitala on kannustava. Omalla esimerkillään Viitala tuo näkyviin terveydenhoitajuuden parhaat puolet ja auttaa terveydenhoitajan ammatti-identiteetin muodostumisessa ja vahvistumisessa. Terveydenhoitajaopiskelijoiden ohjaajana hän tukee ja opastaa opiskelijoita löytämään omista persoonistaan vahvuudet terveydenhoitajan työhön. ”Tekemällä oppii”-periaate toimii Viitalan ohjannassa.

Liikunta ja huumori auttavat jaksamaan

Vapaa-ajalla Viitala on aktiivinen liikkuja: maratoonari, avantouimari ja suunnistaja. Omasta kunnosta kokonaisvaltaisesti huolehtimalla hän jaksaa vaativassa työssään. Viitala on usein myös se, joka saa työyhteisön yhteen vapaa-ajallakin. Silloin esimerkiksi vietetään elokuvailta näyttäriperiaatteella, mennään porukalla teatteriin tai tehdään ruokaa ”mitä ruokaa et ole koskaan maistanut”-teemalla.

Viitalaa auttaa jaksamaan myös iloinen huumori ja ennen kaikkea taito osata nauraa myös itselleen. Toinen asia on perhe, joka liikkuu, urheilee ja harrastaa monenlaista yhdessä ja erikseen.

– Olen erittäin otettu ja iloinen tästä tunnustuksesta. Koen sen olevan arvostuksenosoitus perusterveydenhoitajan työlle. Terveydenhoitajan työ yhdistetyssä äitiys- ja lastenneuvolassa on hyvin laaja-alaista, vaatii monenlaista osaamista ja laajaa verkostoitumista. Meillä Hervannan neuvolassa vielä oman osansa tuovat maahanmuuttajat, joita asiakaskunnasta on lähes puolet. Työ on hyvin elämänmakuista ja värikästä, mutta koen sen mielekkääksi. Joka päivä oppii ja oivaltaa jotain uutta. Nautin ihmisten kohtaamisista.